

[Time: 2 Hours]

[Marks: 60]

N.B: 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks allotted to the questions.

3. Working note should form part of your answer.

1. A product passes through two processes viz Pool and Push and then to finished stock. **15**
The following figures have been taken from its books for the year ended 31st March, 2018.

Particulars	Process POOL	Process PUSH
Raw Material introduced in process (units)	30,000	2,100
Cost of Raw Materials introduced per unit (₹)	125	200
Wages (₹)	8,40,000	3,00,000
Machine Expenses (₹)	60,000	30,000
Direct Expenses (₹)	30,000	30,000
Other factory expenses (₹)	1,35,000	67,500
Indirect Materials (₹)	15,000	30,000
Normal Loss in Weight (% on total units introduced in each process) (%)	5%	5%
Normal Scrap (% on total units introduced in each process) (%)	10%	10%
Realisable Value of scrap per unit (₹)	80	200
Output during the years (units)	24,900	23,400

Prepare Pool process and Push Process Accounts.

OR**[TURN OVER]**

1. M/S. RUB Company manufactured a chemical which passes through three processes. **15**
The following particulars gathered for the month of January 2018.

Particulars	Process SET	Process Net	Process Pass
Materials introduced (Liters)	2800	1456	1176
Material Cost (₹)	2,68,800	1,31,600	42,000
Wages (₹)	53,760	53,200	15,400
Normal Loss (% on input)	4%	5%	5%
Scrap Sale Value	-	₹ 3 per litre	-
Output transferred to Next process	50%	40%	-
Output transferred to warehouse	50%	60%	100%

Overheads are charged @ 50% of Direct Wages. You are required to prepare Process SET, NET and PASS Accounts.

2. A SUNSKY contractor undertook three contract on 1st April 2017 , 1st Oct 2017 and 1st Jan,2018 respectively. The Contractor closes his accounts on 31st March, 2018. **15**

The details of contracts are as follows :-

Particulars	Contract SOM (₹)	Contract MANGAL (₹)	Contract BUDH (₹)
Contract Pirce	40,00,000	13,50,000	15,00,000
Material Issued	7,20,000	2,90,000	1,00,000
Wages	11,00,000	5,62,000	70,000
General Expanses	40,000	14,000	5,000
Plant	2,00,000	80,000	60,000
Material at site	40,000	20,000	10,000
Wages outstanding	34,000	18,000	8,000
Work certified	20,00,000	8,00,000	1,80,000
Cash received	15,00,000	6,00,000	1,35,000
Work uncertified	60,000	40,000	10,500
General expenses outstanding	6,000	2,000	1,000

The plants were installed on the respective date of the contract and depreciation is to be provided at 10% p.a.

Prepare SOM , MANGAL and BUDH Contract Accounts.

OR

2. MAN MADE Construction Pvt. Ltd. engaged on two contracts A and B. From their books of accounts, the following particulars were obtained in respect of the year 2017-2018. 15

Particulars	Contract A (₹)	Contract B (₹)
Contract price	9,00,000	7,50,000
Material purchased	2,40,000	90,000
Wages paid	2,10,000	52,500
Material returned	6,000	3,000
Direct expenses	90,000	45,000
Establishment charges	40,500	12,000
Plant installed	1,20,000	1,05,000
Accrued wages upto 31-03-2018	24,000	18,000
Material on site on 31-03-2018	33,000	12,000
Work certified	6,30,000	2,02,500
Cash received	5,67,000	1,87,500
Plant valued on 31-03-2018	97,500	96,000
Uncertified work	34,500	15,000

On 25th September 2017, materials costing ₹ 13500 have been transferred to Contract B from Contract A.

You are required to prepare Contract A and Contract B Accounts.

[TURN OVER

3. Following is the summarised Profit and Loss Account of M/s. BEEN Manufacturing Co. Ltd. for the year ended 31-03-2018. **15**

Profit and Loss Account For the year ended 31 st March 2018.			
Dr.			Cr.
Particulars	(₹)	Particulars	(₹)
To Wages	6,04,000	By Sales (48000 Units)	24,00,000
To Material used	10,96,000	By Closing stock of Finished Goods (1600 Units)	64,000
To Factory Expenses	3,32,000		
To Expenses on Administration	1,52,960	By Closing stock of WIP	48,000
To Selling Expenses	1,80,000	By Dividend received	7,200
To Goodwill W/O	8,000		
To Preliminary Expenses	16,000		
To Net Profit	1,30,240		
	25,19,200		25,19,200

In the Cost Accounts:

1. Factory expenses have been allocated to the production @20% on Prime Cost.
2. Expenses of administrative @ ₹ 3 per unit produced.
3. Selling expenses @ ₹ 4 per unit sold.

You are required to prepare cost sheet of the company and reconcile the profit disclose by cost accounts and those shown by Financial Accounts.

OR

3. (a) Following information is available in respect of BMW Limited and INNOVA Limited. **08**

Particulars	BMW Ltd. (₹)	INNOVA Ltd. (₹)
Profit	60,000	1,00,000
Sales	5,50,000	7,00,000
Variable Cost	4,40,000	5,25,000

Calculate:

1. P/V Ratio of both companies.
2. Fixed cost of both companies.
3. Break Even Point of both companies.
4. Sales to earn profit of ₹ 1,05,000 by each company.

[TURN OVER]

- 3 (b) The following details relating to a product is made available to you: **07**

Standard cost per Unit:

Material - 100 kg @ ₹ 80 per kg.

Labour - 800 Hours @ ₹ 2 per hour

Actual cost :

Material - 48000 kg @ ₹ 85 per kg.

Labour - 380000 hours @ ₹ 1.50 per hour

Actual production 500 units

You are required to calculate Material and Labour variances.

4. (a) Select the most appropriate option and rewrite the sentences. **08**

- (1) _____ is the portion of the work completed of contract has been approved by the architect.

- Work Certified
- Work Uncertified
- Work Completed
- Work in Progress

- (2) The correct formula for calculation of Retention money is _____.

- Value of work certified - cash received
- Value of contract - value of work certified
- Value of work certified - value of work uncertified
- None of these

- (3) _____ use process costing.

- Textile Industry
- Chemical Industry
- Paper Industry
- All of the above

- (4) Process cost is based on the concept of _____

- Marginal Cost
- Standard Cost
- Average Cost
- Differential Cost

- (5) The difference between sales value and the marginal cost is called _____.

- Fixed Cost
- Contribution
- Variable Cost
- None of these

- (6) Total sales of the company ₹ 23,40,000 and profit is ₹ 1,93,500 the contribution to sales Ratio is 20 % the fixed cost is _____.

- ₹ 2,74,500
- ₹ 1,21,500
- ₹ 2,75,500
- ₹ 2,74,600

- (7) _____ is not included in preparation of cost sheet.
- Carriage Inward
 - Sales Commission
 - Purchase of computer
 - Rent of warehouse
- (8) Profit as per financial Accounts is ₹ 1,40,000, over recovery of works overhead is ₹20,000 and under recovery of office expenses is ₹ 20,000 reconciliation statements shows _____
- Profit as per cost Account ₹ 1,40,000
 - Profit as per cost Account ₹ 1,00,000
 - Profit as per cost Account ₹ 1,20,000
 - Loss as per cost Account ₹ 40,000

4. (b) State the following statements are True or False :

07

- (i) BEP is the point at which total revenue is equal to total cost.
- (ii) Uncertified work is valued at cost.
- (iii) Standard costing is a method of costing.
- (iv) Abnormal loss in process is valued at scrap value.
- (v) Prime cost is indirect cost.
- (vi) Fixed cost per unit remains constant.
- (vii) Overtime decreases labour cost.

OR

4. Write Short Notes on **Any Three** of the following :-

15

- (i) Direct Cost
 - (ii) Stock Level
 - (iii) Standard Cost
 - (iv) Abnormal gain in process account
 - (v) P/V ratio
-

7

(मराठी रुपांतर)

(२ तास)

एकूण गुण : ६०

- सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 ३) उत्तरासाठीचे टाचन आवश्यक तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.
 ४) इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत.

१. एका वस्तूचे उत्पादन होताना ते पूल आणि पूश या दोन प्रक्रियेतून जाते आणि नंतर ते अंतीम साठ्याला जाते. दि.३१ मार्च २०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्ष अखेरच्या पुस्तकातून खालील आकडेवारी घेतली जाते. १५

तपशील	प्रक्रिया पूल	प्रक्रिया पूश
प्रक्रियेत कच्चा माल पाठविला (नग)	३०,०००	२,१००
कच्च्या मालाची किंमत प्रती नग (₹)	१२५	२००
मजुरी (₹)	८,४०,०००	३,००,०००
यंत्रसामग्री खर्च (₹)	६०,०००	३०,०००
प्रत्यक्ष खर्च (₹)	३०,०००	३०,०००
इतर कारखाना खर्च (₹)	१,३५,०००	६७,५००
अप्रत्यक्ष माल (₹)	१५,०००	३०,०००
वजनातील साधारण अपव्यय (प्रक्रियेत पाठविलेला एकूण नगाच्या %) (%)	५%	५%
सामान्य भंगार (प्रक्रियेत पाठविलेला एकूण नगाच्या %) (%)	१०%	१०%
भंगाराचे प्राप्यमूल्य प्रति नग (₹)	८०	२००
सदर वर्षातील उत्पादन (नग)	२४,९००	२३,४००

पूल प्रक्रिया खाते आणि पूश प्रक्रिया खाते तयार करा.

किंवा

[TURN OVER]

१. रब कंपनी एका रासायनिक पदार्थाचे उत्पादन करते ते तीन प्रक्रियेतून जाते. खालील माहिती जानेवारी २०१८ महिन्यातील घेतली आहे.

१५

तपशील	प्रक्रिया सेट	प्रक्रिया नेट	प्रक्रिया पास
माल पाठविला (लीटर)	२,८००	१,४५६	१,१७६
मालाचा परिव्यय (₹)	२,६८,८००	१,३१,६००	४२,०००
मजुरी (₹)	५३,७६०	५३,२००	१५,४००
सामान्य अपव्यय (प्रक्रियेतील एकूण लीटरच्या %)	४%	५%	५%
भंगार विक्री मूल्य	-	₹ ३ प्रती लीटर	-
उत्पादन पुढील प्रक्रियेत पाठविले (%)	५०%	४०%	-
उत्पादन गुदामात पाठविले (%)	५०%	६०%	१००%

प्रत्यक्ष मजुरीवर ५०% उपरीपरीव्यय आकारला. नेट, सेट आणि पास प्रक्रिया खाती तयार करा.

२. सनस्काय कंत्राटदाराने अनुक्रमे दिनांक १ एप्रिल २०१७, दिनांक १ ऑक्टोबर २०१७ आणि दिनांक १ जानेवारी २०१८ रोजी तीन कंत्राटे घेतली. कंत्राटदार आपली खाती ३१ मार्च २०१८ ला बंद करतो. कंत्राटाविषयीचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१५

तपशील	कंत्राट सोम (₹)	कंत्राट मंगल (₹)	कंत्राट बुध (₹)
कंत्राटाची किंमत	४०,००,०००	१३,५०,०००	१५,००,०००
पाठविलेला माल	७,२०,०००	२,९०,०००	१,००,०००
मजुरी	११,००,०००	५,६२,०००	७०,०००
सामान्य खर्च	४०,०००	१४,०००	५,०००
संयंत्र	२,००,०००	८०,०००	६०,०००
कंत्राटाच्या ठिकाणी मालसाठा	४०,०००	२०,०००	१०,०००
देय मजुरी	३४,०००	१८,०००	८,०००

प्रमाणित काम	२०,००,०००	८,००,०००	१,८०,०००
रोख रक्कम मिळाली	१५,००,०००	६,००,०००	१,३५,०००
अप्रमाणित काम	६०,०००	४०,०००	१०,५००
देय सामान्य खर्च	६,०००	२,०००	१,०००

संबंधित कंत्राटाच्या तारखे दिवशी संयंत्रे स्थापित केली आणि द.सा.द.शे. १०% दराने घसारा आकारला सोम, मंगळ आणि बुध यांची कंत्राट खाती तयार करा.

किंवा

२. मॅनमेड कन्स्ट्रक्शन प्रा.ली. कंत्राट 'ए' आणि कंत्राट 'बी' मध्ये व्यस्त आहेत त्यांच्या लेखा पुस्तकाबाबतचा १५ २०१७ वर्षातील तपशील खालीलप्रमाणे आहे

तपशील	कंत्राट 'ए' (₹)	कंत्राट 'बी' (₹)
कंत्राटाची किंमत	९,००,०००	७,५०,०००
माल खरेदी	२,४०,०००	९०,०००
मजुरी दिली	२,१०,०००	५२,५००
माल परत	६,०००	३,०००
प्रत्यक्ष खर्च	९०,०००	४५,०००
आस्थापना खर्च	४०,५००	१२,०००
संयंत्र बसविले	१,२०,०००	१,०५,०००
दि. ३१ डिसेंबर २०१७ पर्यंतची प्रोद्भूत मजुरी	२४,०००	१८,०००
दि. ३१ डिसेंबर २०१७ रोजी कंत्राटाच्या ठिकाणचा माल	३३,०००	१२,०००
प्रमाणित काम	६,३०,०००	२,०२,५००
रोख रक्कम मिळाली	५,६७,०००	१,८७,५००
दि. ३१ डिसेंबर २०१७ रोजी संयंत्राचे मूल्य	९७,५००	९६,०००
अप्रमाणित काम	३४,५००	१५,०००

[TURN OVER]

दि. २५ सप्टेंबर २०१७ रोजी ₹ १३,५०० किंमतीचा माल कंत्राट 'ए' कडून कंत्राट 'बी' ला पाठविला.

कंत्राट 'ए' आणि कंत्राट 'बी' खाती तयार करा.

३. मेसर्स बीन मॅन्यूफॅक्चरिंग कंपनी लिमिटेड यांच्या दि. ३१ मार्च २०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या नफा आणि तोटा पत्रकाचा सारांश खालील प्रमाणे आहे.

१५

दिनांक ३१ मार्च २०१८ अखेरचे

नफा आणि तोटा खाते

नावे

जमा

तपशील	(₹)	तपशील	(₹)
मजुरी	६,०४,०००	विक्री (४८,००० नग)	२४,००,०००
माल वापर	१०,९६,०००	पक्का माल अखेरचा साठा (१६०० नग)	६४,०००
कारखाना खर्च	३,३२,०००	अर्धवट तयार मालाचा अखेरचा साठा	४८,०००
प्रशासनावरील खर्च	१,५२,९६०	लाभांश मिळाला	७,२००
विक्री खर्च	१,८०,०००		
नावलौकीक अपलिखित केला	८,०००		
आरंभिक खर्च अपलिखित केला	१६,०००		
निव्वळ नफा	१,३०,२४०		
	२५,१९,२००		२५,१९,२००

परिव्यय लेख्यात :

१. उत्पादनावर विभागलेला कारखाना खर्च मूळ परिव्ययाच्या २०% आहे.

२. प्रशासकीय खर्च प्रती नग उत्पादनाला ₹ ३ आहे.

३. विक्री खर्च ₹ ४ प्रती नग विक्री

कंपनीचे परिव्यय पत्रक तयार करा आणि परिव्यय लेख्यात दर्शविलेल्या नफ्याचा समायोजन वित्तीय लेखातील नफ्याशी दाखवा.

किंवा

[TURN OVER

३. (अ) खालील माहिती बी.एम. डब्ल्यू लिमिटेड इनोव्हा लिमिटेड विषयी मिळाली आहे.

०८

तपशील	बी.एम. डब्ल्यू. लि. (₹)	इनोव्हा लि. (₹)
नफा	६०,०००	१,००,०००
विक्री	५,५०,०००	७,००,०००
बदलता परिव्यय	४,४०,०००	५,२५,०००

शोधा :

१. दोन्ही कंपन्यांचे नफा / आकारमान गुणोत्तर
२. दोन्ही कंपन्यांचा स्थिर परिव्यय
३. दोन्ही कंपन्यांचा ना नफा ना तोटा बिन्दू
४. ₹ १,०५,००० नफा मिळविण्यासाठी प्रत्येक कंपनीची विक्री

३ (ब) एका वस्तूचे उत्पादन करण्यासंबंधीची माहिती तुम्हाला उपलब्ध झालेली आहे—

०७

प्रमाणित परिव्यय प्रति नग :

मालसामग्री - १०० कि.ग्रॅ ₹ ८० प्रति कि.ग्रॅ.

मजुरी - ८०० तास ₹ २ प्रति तास

वास्तविक परिव्यय :

माल सामग्री - ४८,००० कि.ग्रॅ. ₹ ८५ प्रति कि.ग्रॅ.

मजुरी - ३,८०,००० तास ₹ १.५० प्रति तास

वास्तविक उत्पादन ५०० नग

माल सामग्रीतील फरक आणि मजुरीतील फरक शोधा .

४. (अ) सर्वात योग्य विकल्पाची निवड करून वाक्ये पुन्हा लिहा

०८

(१) वास्तूविशारदाने स्वीकृत केलेला कंत्राटाचा पूर्ण झालेला भाग----- आहे.

- प्रमाणित काम
- अप्रमाणित काम
- काम पूर्ण
- प्रगतीपथावरील काम

[TURN OVER

(२) अधिधारणा रकमेची आकडेमोड करण्याचे अचूक सूत्र ----- आहे.

- प्रमाणित कामाचे मूल्य - मिळालेली रक्कम
- कंत्राटाची किंमत - प्रमाणित कामाचे मूल्य
- प्रमाणित कामाचे मूल्य - अप्रमाणित कामाचे मूल्य
- यापैकी कोणतेही नाही

(३) ----- प्रक्रिया परिव्ययाचा वापर करतात.

- कापड उद्योग
- कागद उद्योग
- रासायनिक उद्योग
- यापैकी सर्व

(४) प्रक्रिया परिव्यय ----- संकल्पनेवर आधारलेला आहे.

- सिमान्त परिव्यय
- सरासरी परिव्यय
- प्रमाणित परिव्यय
- मूल्यभेद

(५) विक्री मूल्य आणि सिमान्त परिव्ययातील फरकास----- म्हणतात.

- स्थिर परिव्यय
- बदलता परिव्यय
- अंशदान
- यापैकी कोणतेही नाही

(६) कंपनीची एकूण विक्री ₹ २३,४०,००० आणि नफा ₹ १,९३,५००, अंशदानचे विक्रीशी प्रमाण २०% आहे तर स्थिर परिव्यय-----.

- ₹ २,७४,५००
- ₹ २,७५,५००
- ₹ १,२१,५००
- ₹ २,७४,६००

(७) परिव्यय पत्रक तयार करताना----- चा समावेश होत नाही.

- आवक वाहन खर्च
- संगणक खरेदी
- विक्री दलाली
- गुदामाचे भाडे

[TURN OVER

(८) वित्तीय लेख्याप्रमाणे ₹ १,४०,००० नफा आहे. कारखाना उपरीपरिव्ययाची ₹ २०,००० अधिक वसूली आणि कार्यालयीन खर्चाची ₹ २०,००० न्यून वसूली झाल्यास समायोजन पत्रक ----- दर्शविते.

- परिव्यय खात्यास ₹ १,४०,००० नफा
- परिव्यय खात्यास ₹ १,००,००० नफा
- परिव्यय खात्यास ₹ १,२०,००० नफा
- परिव्यय खात्यास ₹ ४०,००० तोटा

४. (ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा

०७

- (१) बीईपी असा बिंदू आहे ज्या ठिकाणी एकूण महसूल हा एकूण परिव्ययासमान असतो.
- (२) अप्रमाणित कामाचे मूल्यांकन मूळ किंमतीवर केले जाते.
- (३) प्रमाणित परिव्यय परिव्ययांकनाची पद्धत आहे.
- (४) प्रक्रियेतील असामान्य तोट्याचे मूल्यांकन मोड मूल्याने केले जाते.
- (५) मूळ परिव्यय अप्रत्यक्ष परिव्यय आहे.
- (६) स्थिर परिव्यय प्रति नग सतत त्याच स्थितीत राहतो.
- (७) जादा कामाचा मेहनताना मजुरी परिव्यय कमी करतो.

किंवा

४. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही तीनवर)

१५

- (१) प्रत्यक्ष परिव्यय
- (२) साठा पातळी
- (३) प्रमाणित परिव्यय
- (४) प्रक्रिया खात्यातील असाधारण लाभ
- (५) नफा/आकारमान गुणोत्तर